

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Provincies un mes 0'25 Ptas.
 Estranjé un any 6'00
 Número corrent 0'05 cènts.
 No retornám ets originals.

Direcció y Redacció: Arabi 6-pral.
 Buzón: Kiosko, A. Cabrices.—Cort.

DOMICILI DE «ES MASCLE ROS»
 EUREKA: CONSEJO DE CIENTO 336
 BARCELONA

Anuncis a n'és «FOCH Y FUM»

(Per setmanes y amb variació)
 Plana entera (prosa o vers) 100 Ptas.
 Id. mitja 50 >
 Id. quarta part 35 >
 Versos de 10 rētxes, dēcima 2 >
 Id. de 5 id. quintilla 1 >
 Amb. prosa cinch centims per paraula

(Tirada: 4000 exemplars)

Setmanari bilingüe inimich de ses penes y amich d'es bon humó

Actualidades Tenoríficas
 Foquifumófilas

ACTE DERRÉ
 ESCENA II

S'Estatua d'el Comendador, Sa Diputació
 Provincial.—D. Juan Tenorio, Es Metje Ferrando.

Estatua.—Ja ma tens aqui Ferrando.
 Es teu asunto he fallat quedant desautorizat dins L'Hospital es teu mando.

Tenorio.—¡Que vol di!
 Estatua.—Qui com tu escaina sempre axó li sol passá.

Carta teua publicá «L'Ultima Hora» y «L'Almudaina».

Tenorio.—¡Pesterada!
 Estatua.—Pots ben creure que va essé sa teua mort es volé cridá tant fort en sa Prensa.

Tenorio.—Jo heu vuy veure.
 Estatua.—Diguent que feyes pagá d'es trebay lo que volies.

Tenorio.—Li inflaré ses xeremies a n'és qui ma delatá.

Estatua.—Un metje que com tu esverga frases com ses que amollares y conta com presentares a Su Majestad en Verga....

Tenorio.—En Verga hen te molts de fets.

Estatua.—Peró mos hem informats de que contes has cobrats a pobres, y no mos rets. Polichinelas digueres que erem tots es Diputats. Per tant son remunerats es favós que tu mos feres.

Tenorio.—¿Y com ma remuneráu?

Estatua.—Ja heu veus; en sa cesantia.

Tenorio.—¡Y ca berret! Jo volia que ma dexaseu fe en pau.

Estatua.—Es fallo es irrevocable y es cumplirá, está segú porque hem comprés de que tu ets de sa pell d'el diable.

Tenorio.—¿Es di que hem deixau cesant?

Estatua.—Es irremisiblement y pots estarné content que acabi axi.

Tenorio.—Ja es bastant.

¿Vol di m'he d'aconhortá despues d'haverlé perduda?

Estatua.—Es qui com tu heu fa y no muda be mereix escalivá.

Tenorio.—¿Y aquest rellotje?

Estatua.—En Figuera marcant sa teua agonía y arribant a n'és nou dia sa cesantia t'espera.

Tenorio.—¿Vol di estich destituit?

Estatua.—Y ja no heyá compostura.

Ten per cosa ben segura que heu hem acordat anit.

Per lo tant d'aquest bujili ja no heyá enmienda ninguna.

Tenorio.—Jo li esvergaré una pruna.

Estatua.—Ves alerta a aná a presili.

Tenorio.—Ja hem posaren una multa fentmé pagá deu reals.

Estatua.—Son es trámites legals per tota sa jeut que insulta.

Tenorio.—Es que éll no hem volgué pagá.

Estatua.—Moltes vegades s'ha dit que es peix gros menja es petit y no sa pot protestá.

Tenorio.—Es que en Verga no es molt gros.

Estatua.—Es un peix gros, no t'extrañy.

Tenorio.—A bufetades li guañy.

Estatua.—Per roegarló es un ós.

Tenorio.—Jo ma rescabalaré procurant pendre revenja.

Estatua.—Qui a n'és coll d'en Verga es penja tota la vida está bé.

Tenorio.—¡Ca barret! Axó m'irrita y no heu fatx di per ensay, porque en sos meus merits may he estirat cap elebita.

¡Mallorca! ¡Quin cataclisma! Ja may estarás curada

perque ta vetx infectada de molt crónich caciquisma.

Jo que ben tranquil confiava triunfaria sa rahó

y cuant menos mo esperave s'hen vé sa diputació diguent que cesant quedava.

Y pensá que jo ostentava plassa per oposició

entre es metjes es milló

y are es jenre d'en Torró obtendrá lo que somiava.

¿Heyá dret a fermé axó per causa d'aquella hechura?

¿No sabeu que ningú cura en sa forma que heu fatx jo?

¿Que es lo que teniu que di sobre es meu comportament?

Estatua.—Que et portares malament y Don Juan heu vol axi.

Y no sies injuriós que sinó ta passará que un desterro ta vendrá com vengué a n'Es Mascle Ros.

Tenorio.—Jo crech que el ma menjaria.

Estatua.—Creu, que es molt mal de pahi. Tot seria empeñarsi si desterrarté éll volia.

Tenorio.—Messions.

Estatua.—Ja están posades.

Si tu fas es llengarut per éll son faves contades.

Sempre ha fet lo que ha volgut.

Tenorio.—Aparta piedra fingida que yo no te doy la mano y en cuanto venga el verano verás que cobraré vida.

Si en justicia no heu fallat jo vos sometré a una prova en sa Diputació nova que será tot capjirat.

Jo confy en s'opinió que fent un dia de festa aixecará gran protesta.

d'en Verga y Diputació.

Es Mascle Ros.

AVIAT Sa publicarà s'important folleto titulat «Es joch privat a Mallorca y ses seues mangarrufes. Cuant surti comprarlo aviat que no mos passi com en «El Miramar Embarrancat» que el va acapará sa policia (ja era tard) y encara no los mos han tornats.

D'INCA

Per correu y con amable síplica, reberem diluns pasat un original que guardám en cartera, y per tractarsé d'un asunto serio, al instant consultarem (per temó a ser enganats) a nostro actiu corresponsal ES BARBO Inquero; sa tracta nada menos d'un drama o asunto dramátich escrit per un novel dramaturgo ahont apareix com a primera figura sa mestresa ES-PE-RAN-SA nom conegut ja per los lectós de FOCH Y FUM y per los camarés de habitacions reservades.

¿Será sa mateixa?
 A penas rebut es document de referenci (com vos deiem a un principi) varem cridar per teléfono y posats al habla va a continuació un extracto a grandes rasgos.

—¿Quien?
 —ES BARBO.

—¿En qui parl?
 FOCH Y FUM vos saluda y consulta un original que acabám de rebre (y per sert molt fantastich.)

—¿De que tracta?
 —Pues, nada menos, d'un drama de famili ahont sa vislumbra (com encubridora) sa mestresa ES-PE-RAN-SA y sa desprén d'el seu contengut que, anant en busca de certa cadena va haver de foji tota depresa, sense cadena y tupada.

—¿PROU!!
 Vertaderament Inca en masa comenta y parla de sucesos emosionants, hagent sortit a relluhi que altra vegada ja va estar mesclada en so corte d'un tros de cordonsillo.

—¿PROU per avuy! y per correu ja anirán datos que procuraré adquirir los cual podrán servir a vostés de guia

—Enterado, salud y forsa.

—Arreveura y dispensau.

—Buenas y gordas.

TI-RIRILINK, y en tal cás esperant los datos que mos puga dar es BARBO, obrarém luego en consecuenca.

FOCH Y FUM.

Correspondenci barbónica

Procurat indagá datos asunto de sa MESTRESA ES-PE-RAN-SA, resulta que vertaderament Inca en masa no parla de altra cosa però fins a la hora present no m'és posible ferlós un extracto detallant lo sucehit pues hasta (lo qui segóns sa diu) presentaren sa arruxada de piropos y troucades en que va esser obsequiada sa mestresa ES-PE-RAN-SA, s'excusen en donar detalls. Continuaré a l'expectativa.

Finalment per avuy los invita a sa gran fira DIJOUS BO de nostra Ciutat de dia 13, de los corrents ahont mos vorém si no m'han llevat d'es vent.

BARBÓ.

Proclama barbónica

A los electós Inqueros:
 Ben volguts Conciudadans.
 Independent, en tota la meva independensi y LIBERAL com sempre presentaré a les próximes elecciones para concejales el meu nom; de voltros dependirá sa derrota o triunfo.

Oportunament faré publichs els meus propositos y programa com igualment los motius que m'han induit a prenda tal resolució.

Servido vostro;

LLORENS BELTRÁN SALVÁ,
 Barbó y Barbé inquero.

De Manceó

Per no essé menos qu'es personal d'altres oficis y profesions, s'escolá nostro, s'altra dia sa mos declaró amb'huelga, y per boca d'es Rectó que, previos uns cuants pases de muleta y un pinchazo en hueso, mos fe a sebre que s'Ajuntament li donava massa pochos dobbés per tocá certes cosas y cuidá es rellotje, y que, per lo tant, no poria segui prestant aquest servici, y mos ha tenguts una temporadeta que, qui ha volgut sebre quina hora era, heu ha

consultat en so sol, si n'ha fet, en no essé que haje tengut rellotje en casa, però fa un parey de dies, en lo d'es rellotje pareix que ha claudicat, are en so toca, encara s'aguanta fort y segons qu'es no heu toca.

Ses huelgas, avuy en dia, s'han fet una moda y tuthóm la vol usá, per aquí ja no queden més qu'es fossé y ses beates que no hajén dat aquest pas, y respecta a n'es primé no mos extrañariem qu'es dia menos pensat també volgués tirá una cana al aire, lo cual mos privaria de morirnos durant es temps de sa huelga; en cuant a ses beates ja no's lo mateix, están massa encariñades en sa farina de xexa y altres golosines per afluxá y més aviat serán es seus respectius marits es qui s'hi declararán.

Es Mascle Bregat.

Plassa Sant Antoni N.º 8

Pinto

En Gay no te pó a ningú per trebaya en condicions y teniu per ben segú que en carros y carretons, en **Bartomeu Gay** es l'ú.

Pinto

Entrevistas en so desterrat

El señó Caubet, autó paterno d'es novel escritó «Cap Novell», el señó Don Gabriel Mil Hombres que vengué juntament amb un *carcamiento de aristocráticos mallorquines* com eren D. Alejandro Rosselló polítich albista, D. Juan March (a) *Verga* albista mes viu que *El Lucero del Alba*, y molts de señós d'oreya llarga (porchs) que ignor a n'equina política perteneixen, D. Jordi de Son Salas, pontdique-ro que s'ha embarcat amb un vapor que navega per la má per fé ses prácticas náuticas pilotificas-capitanofilas, D. Ramón Garau non-plus-ultra per fé unes sopes en peix, D. Llorens Torró, únich per menjarles y D. Pep Jordá que no respecta ni ses espines.

Gloses Felanitxeras

S'antich dueño d'*Es Collet* tipo de molt mala mort que sempre es creu que va dret y jo dich que va ben tort, are vol suspendre un plet confiant en ses sempentetes y que hey perdrá ses pessetes poréu creuoe que es un fét.

Anáu vius acreedós que aquest homo va a les males, D. Francesc Riera Escales crech que no vol pagarvós.

¡Endevant! Per tots ni heurá y será llarg es rosari citant aquest setmanari qui es quedi sense cobrá y també aconsejará si heya que pegá cap morma, o si heya lógica forma de porerlós reintegrá.

¡Ale entregauli porch grassos porque puga fe matansa y si de pagá sa cansá el veurás crusat de brassos però sa seua cuñada vestits de seda durá. Res, ja hen tornarem parla pegant un'altra puntada.

Es coní de Porto-Colóm.

De Manacó

Ja se que a n'es primé que va di sa veritat el cruxificaren pero estich persuadit de que si jo la dich lo únich que feréu será no escoltarmé.

Vaitx a alsarmé cuantre qui baix de sa capa de protectó de Manacó tracta d'aufagarmós en ses seus arpes. Inflat en sos seus mills, que no se cuants serán ni m'hi emporten, encara s'ambició el roega y per aquest motiu mos vol pujá es fluit electrich un trenta per cent mes de lo pujat que ja está.

Fa uns sis anys ja mos volien fe aquesta endemsa però no sa conseguí aquest intent. ¿Seria tal volta porque en aquell entonces sa fundá sa fábrica «La Energia Manacorens»? Luego, si es aixi, com es que ara subsistint dita fábrica sa torna pujá es preu d'es fluit tal y com fa sis anys s'intentava? ¡O ja no recordau que dita societat te es compromís contret de no poré aumentá es preu d'es fluit a n'es seus consumidós! Lo que passa es que ses dues fábricas s'han fusionades o han anat a pará a ses mateixes mans y volen fe truchs y baldufes com si fossen arañes y destruisen *por capricho* tot cuant los impé deix armá es seus filats y xupá sa sanch de sa mosca qu'es es pobre.

Sa va di un dia que s'Energia presentava quebro y entonces arribá es moment qu'esperava es subjecta qu'era, comprá accions a poch preu y está en condicions d'aficarmós sa guinaveta promoguent una alsa.

¿Serém tant llanuts que aquest fulano na sortirá en la seua sense que uoltros mos alsém tots en masa y li fessem emprenda qu'en sa paciencia d'un poble no si jugá?

Es temps ferá sa lley.

Un ignocent.

Reisvosné de s'hivern

Bons Ayres

Bons Ayres

Bons Ayres es lo milló tant per casat com fadri. Transformá es fret en caló es bo de conseguiró entre *caragols* y vi.

D'Artá

Na Rosa dijous esa a matanses y li resultá qu'es frit li caigné malament segons manifestá cuant va essé agafada *infraganti* a dins sa paisa amb en Toniet antes de sopá.

Preguntant en Toni declará que sabia que na Rosata tenia oculta una rosa de puntas molt fines y que l'hey cercava amb una espelma sensea ja que a las fosques no podie destria ahont la tenia.

Coses del temps Sa tamen des jané y es pet vol calentó.

Ella ara plora porque diu qu'es mantida pero com a noltros no mos interasa heu pot deixá aná que si es tresmesi o cinchmesi tot sura Avuy val mes aprofitá es temps que servi de betsol de monjes.

Y en Toni li diu en veu divina balla roseta divina olvida lo que ha passat qu'estich a nes teu costat tont si es nin com si be es nina y aquí ajo negat t'admira encés amb amor segú es qui sa vol casá en tu tans si es nin com es nina y en está tots dos plegats jo no anirem de paisses y a dins es llit ferem llises en cuant que siguen casats y axí rosata adorada estimen que jo t'estim, acostet que jo m'rrrim per donarte una besada. Y contesta na Rosa:

No Toni n'ot costis mes que per tu estich condemnada y som per tot mermulada per havé get un exés però si et vels casá en mi acostet, no miris prim porque de tot co t'estim y per tu ma muy mori.

Ropi.

Cine «La Protectora»

Cine

Cine

No ha de masté anuncia per consegui frequents *Uenos* pues sempre estibat está y es degut a n'ets *estrenos* que continuament vos fá.

De Capdepera

Molt sentim, Agustí, haverté de treure es recons pero si no mudes de procedí mos hi vorém obligats, cosa que ta sebrá greu. Deixet de comentarís de valent y guarda es guinavet que noltros tenim es nostros ben esmolats per fe ses matanses si no mos roben es porch y d'es teus na tenim sa panxa plena y está curats d'espants y sabém que ses teues valenties només les demostres cuant ets altres fujen.

No parlis pus de lo contrari tendrás Foch y Fum refinat p'en Xim.

Es de sempre.

D'es Pont d'Inca

S'altra dia passant p'es Café «Sa Llonja» ma eridaren quatre *frescales* en s'unich objecta de prendermé es pel encara qu'el duqui curtet.

—Ola, Xim. A bona hora arribes. Tu mos treurás de duptes.

—¿Que passa?

—¿Es veritat que p'es teu poble fan tantes porqueries?

—Si, de 28 a 30 cada dia y mes na tenguesim.

—Pero a n'es botifarróns los fan molt dolents.

—¿Com es ara?

—Si troben moltes coses extrañes. Jo se d'un qu'en comprá mitja tersa y a dins hey trobá sa manuella d'es manescal, a dins s'altra es xoquins de sa sogra y a dins s'altra un vigilant de servici.

—¡Aixó trobau raro! S'altra vespre, per no teni llum sopava a les fosques, na gaf un y li pech clavada y com n'ol ma poria fe meu *por fin* estir y ¿que dirieu que sorti de dedins?

—Jo no hu sé—contestaren tots.

—Pues un llum d'oli encés.

Tots a la una contestaren que aixó era mentida.

—Pues—los vatx di jo—també es mentida lo que voltros m'heu dit y vos fas a sebre qu'es Pont

d'Inca és es poble que si fabriquen es botifarróns mes bons de Mallorca y sobrasada n'on parlem.

Si la voleu veni a testá ja heu direu que per allá no ve d'un tros.

Y tots ma prometeren veni a fe sa prova.

En Xim.

Feis sa prova

Fonda Peru

Juan Sansó

Qui du sa panxa ruada es ben ve que es perque vol. El Perú a cualsevol l'hey deixa ben estirada. ¿No hey heu menjat cap vegada? Entonces ja heu provereu y llevó hem contestareu si tenen un bon cuiné. Además de menjá bé, capital ahorrareu.

Es Laberinto d'es Marqués de Alfarraz

Invitat per D. Francesc Servera, (aquest señó no és es Marqués, però casi, casi, hen te es tipo, es fadri com es noble, mascle com es dueño y cuiné de la casa) vatx visitá dit Laberinto que está situat a Horta.

Es de gran importancia. Sa complicació de carreróns está tant ben distribuída, que hey entrán sensillament y fresquets, embuyantvos sortint y suáu *la gota gorda*.

Vatx veure es frare que resa, es masové que sen, es pont jiratori, es jochs d'aigos, s'estatua que remena ets uis, s'*invernáculo*, es pasetj d'ets enamorats, es jardí botánich, ses piñes monumentals, ses arbosses que maretjan, sa sala mitológica, es riu, s'Isla flotant, es sepulcre, ses estatuas, ses lapidas de sa realesa, es cisnies, y en fin, tantes coses vatx veure, que no hem quedará mes remey que tornari per veure lo que no ma record que vatx veure y axí vejenthó un'altra vegada veuré que es lo que vatx veure y no vos he dit que heu hagués vist.

Emperó na Magdalena d'arbosses pegá panxada y per poch ma cau d'esquena dins es tranvía acubada.

Mascle Ros.

¡Ha llegado la hora!

Colón 68

Colón 68

¿Voléu un calsat etern, tant per mascles com famelles? Si anáu a **Can Estrellas** que es feina de bon bon govern, en tendreu per tot s'hivern tadt mascles com famelletes sebrates molt curiosetes y además es un calsat que el donen garantísat fent pagá pocas pessetes.

Nota d'un escrit de Son Sardina que per exés d'original no surt aquesta setmana.

Sa fa sacre a nes trabayados de Son Sardina que diumenje sa fará a nes teatro d'aquell poble una funció a benefici dets huelguistas tranviaris.

Tothóm diu lo mateix

La Estrella

La Estrella

Si a menjá a **La Estrella** anáu que es sa **Fonda** a dins Ciutat en mes variació de plat y ahont vos aprofitau menjant lo que desitjau, cuant anireu per pagá se cert vos ha d'estranya lo que allá vos cobrarán porque de lo mes bé heu fan y no vos ho cobren cá.

De Solle.

Diumenje passat a nes Cine de la Defensora Sollerense ne passe una de mascle

Ney anaren dos novios que ja fa temps que festetjen y qu'ell l'estima mes a ella que sa seua vida, y cuant vien de prende asiento prime s'aseu ella y de seguida a nes costat d'ella se ni aseu un altre.

S'enenorat sa quedá dret y tot confús demaná a s'atloto.

—Bueno, y qui ha de conversá tu, ¿jo o ell?

—Preferesch mes conversá amb'ell.

S'enenomaat quedá de pedre y plorant com una *magdalena* se despedi per un rato pues a nes poch moments torná compareixe a nes seu costat y fenli supliques li confesá que no sa porie despenda d'ella *por todo lo cual* ella l'enviá a fe *cañetes*.

Jo trop qu'es d'omós grollés viura tan enamorat

¡Si no t'has desenganat encara ten fara mes!

Un sindicalista

Imp. de A. Rotger.

